

Czwartek, 7 maja 2009 r.

## Uwzględnianie tematyki płci w stosunkach zewnętrznych UE

P6\_TA(2009)0372

### Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 maja 2009 r. w sprawie uwzględniania tematyki płci w stosunkach zewnętrznych UE oraz w procesie budowania pokoju i ugruntowywania tożsamości narodowej (2008/2198(INI))

(2010/C 212 E/07)

Parlament Europejski,

- uwzględniając zasady określone w art. 2, art. 3 ust. 2, art. 13, art. 137 ust. 1 lit. i) oraz art. 141 Traktatu WE,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej proklamowaną w dniu 7 grudnia 2000 r.,
- uwzględniając traktat lizboński podpisany dnia 13 grudnia 2007 r. w Lizbonie,
- uwzględniając konwencję ONZ z dnia 18 grudnia 1979 r. w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet,
- uwzględniając IV Światową konferencję w sprawie kobiet, która odbyła się w Pekinie we wrześniu 1995 r., deklarację i platformę działania przyjętą w Pekinie, a także późniejsze dokumenty końcowe przyjęte na sesjach specjalnych ONZ Pekin +5 i Pekin +10 w sprawie dalszych działań i inicjatyw mających na celu wdrożenie deklaracji pekińskiej i platformy działania, odpowiednio z dnia 9 czerwca 2000 r. i z dnia 11 marca 2005 r.,
- uwzględniając plan działania UE w sprawie milenijnych celów rozwoju przyjęty przez Radę w dniu 18 czerwca 2008 r.,
- uwzględniając rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ (UNSCR) S/RES/1325 (2000) przyjętą w dniu 31 października 2000 r. oraz nr S/RES/1820 (2008) przyjętą w dniu 19 czerwca 2008 r. w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa,
- uwzględniając wnioski Rady ds. Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych z dnia 23 i 24 maja 2005 r. dotyczące bezpieczeństwa europejskiego,
- uwzględniając dokument Rady z 8 grudnia 2008 r. zatytułowany „Wdrażanie rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1325 wzmocnionej przez rezolucję Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1820 w kontekście EPBiO”,
- uwzględniając wnioski Rady ds. Ogólnych z dnia 13 listopada 2006 r. dotyczące propagowania równouprawnienia oraz uwzględniania problematyki płci w zarządzaniu kryzysowym,
- uwzględniając wnioski Rady ds. Ogólnych z dnia 8 grudnia 2008 r. w sprawie walki z przemocą wobec kobiet, prowadzonej zwłaszcza w ramach Europejskiej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (EPBiO), oraz walki ze wszelkimi przejawami dyskryminacji wobec nich,
- uwzględniając „Kompleksowe podejście do wdrażania przez UE rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1325 i 1820 w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa”, zatwierdzone przez Radę ds. Ogólnych w dniu 8 grudnia 2008 r.,
- uwzględniając toczące się prace nad dokumentem roboczym służb Komisji zatytułowanym „W kierunku opracowania planu działania UE w sprawie równouprawnienia oraz wzmocnienia pozycji kobiet w działaniach zewnętrznych UE”,

Czwartek, 7 maja 2009 r.

- uwzględniając rozwój europejskiej polityki sąsiedztwa od 2004 r., a w szczególności sprawozdania Komisji z postępów w jej realizacji oraz plany działania przyjęte wspólnie z Armenią, Azerbejdżanem, Egiptem, Gruzją, Izraelem, Jordanią, Libanem, Mołdawią, Marokiem, Autonomią Palestyńską, Tunezją i Ukrainą,
  - uwzględniając proces rozszerzenia i sprawozdania Komisji z postępów poczynionych w tym procesie,
  - uwzględniając wcześniejsze rezolucje dotyczące wzmocnienia pozycji kobiet w polityce międzynarodowej i polityce rozwoju oraz ich rolę w utrzymaniu bezpieczeństwa i pokoju, a zwłaszcza rezolucje z dnia 1 czerwca 2006 r. <sup>(1)</sup>, z 16 listopada 2006 r. <sup>(2)</sup> oraz z 13 marca 2008 r. <sup>(3)</sup>,
  - uwzględniając rezolucje na temat europejskiej polityki sąsiedztwa, strategii rozszerzenia UE oraz na temat krajów i regionów sąsiadujących z UE,
  - uwzględniając rezolucje dotyczące instrumentów pomocy zewnętrznej,
  - uwzględniając rezolucję z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie perspektyw rozwoju dotyczących budowania pokoju i ugruntowywania tożsamości narodowej w regionach po konfliktach zbrojnych <sup>(4)</sup>,
  - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych oraz opinię Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A6-0225/2009),
- A. mając na uwadze, że stosowanie praw człowieka w odniesieniu do kobiet, wzmocnienie ich pozycji i przedstawicielstwa ma znaczenie nie tylko dla rozwiązania kwestii braku równouprawnienia oraz rzeczywistego uwzględnienia wymiaru płci w zewnętrznych stosunkach UE, ale także dla pomyślnej realizacji polityki zewnętrznej UE, w tym w dziedzinie pomocy, rozwoju, rozszerzenia, polityki sąsiedztwa, rozwiązywania konfliktów, bezpieczeństwa, odbudowy pokoju oraz handlu międzynarodowego,
- B. mając na uwadze, że choć państwa członkowskie są stronami wszystkich większych międzynarodowych ram dotyczących równouprawnienia i praw kobiet, a także fakt, że choć na szczeblu UE istnieje szereg dokumentów strategicznych, praktyczne zobowiązanie do jeszcze aktywniejszego skupienia się na problematyce płci oraz wzmocnienia pozycji kobiet w polityce zewnętrznej jest nadal słabe, a wdrażanie istniejących dokumentów strategicznych jest niewystarczające, zaś środki budżetowe przeznaczone konkretnie na kwestie płci są zbyt ograniczone,
- C. mając na uwadze, że pomimo znacznej poprawy w kwestii propagowania równouprawnienia w ciągu ostatnich lat, główne instytucje UE, tzn. Parlament, Rada i Komisja, nie posiadają wystarczającej liczby personelu powołanego specjalnie do wdrażania zadeklarowanych celów w dziedzinie płci w obszarze polityki zewnętrznej i rozszerzenia, zaś personel odpowiedzialny obecnie za kwestie płci zobowiązany jest do łączenia prac w tej dziedzinie z przynajmniej jednym, a niekiedy nawet dwoma innymi zakresami obowiązków,
- D. mając na uwadze, że UE potrzebuje całościowego i spójnego podejścia do kwestii płci,

### **Uwagi ogólne**

1. zauważa, że instytucje UE przywiązują coraz większą wagę do kwestii płci i wzmocnienia pozycji kobiet, podkreśla jednak, że pozostaje nadal wiele do zrobienia w kwestii przełożenia zobowiązań politycznych na działania praktyczne, podkreśla również znaczenie odpowiedniego nakładu środków oraz odpowiedniej liczby personelu odpowiedzialnego za realizację celów w dziedzinie płci;
2. przypomina, że włączanie kwestii płci do głównego nurtu polityki wymaga nie tylko oświadczeń politycznych na wysokim szczeblu, ale także woli politycznej ze strony liderów UE i państw członkowskich, nadawania priorytetu celom oraz monitorowania dokonanych postępów;

<sup>(1)</sup> Dz.U. C 298 E z 8.12.2006, s. 287.

<sup>(2)</sup> Dz.U. C 314 E z 21.12.2006, s. 347.

<sup>(3)</sup> Teksty przyjęte, P6\_TA(2008)0103.

<sup>(4)</sup> Teksty przyjęte, P6\_TA(2008)0639.

Czwartek, 7 maja 2009 r.

3. z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie wyżej wymienionego „Kompleksowego podejścia do wdrażania przez UE rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1325 (2000) i 1820 (2008) w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa”, a także przyjęcie przez Radę ds. Ogólnych w dniu 8 grudnia 2008 r. wytycznych dotyczących przemocy w stosunku do kobiet i dziewcząt oraz zwalczania wszelkich form dyskryminacji ich; wzywa państwa członkowskie, które jeszcze nie przyjęły krajowych planów w sprawie rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1325 do niezwłocznego spełnienia wniosku Rady Bezpieczeństwa dotyczącej opracowania przez nie takich planów; zachęca Komisję do zapewnienia wsparcia technicznego i pomocy krajom trzecim pragnącym opracowywać krajowe strategie wdrażania wyżej wymienionych rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ;
4. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że zmieniony tekst Europejskiej Strategii Bezpieczeństwa zawiera odniesienie do wyżej wymienionych rezolucji Rady Bezpieczeństwa S/RES/1325 (2000) i S/RES/1820 (2008), a także do rezolucji S/RES/1612 (2005);
5. wzywa Komisję do przyspieszenia prowadzonych przez nią prac i do wyjścia z propozycją „Planu działania UE w sprawie równouprawnienia i wzmocnienia pozycji kobiet w działaniach zewnętrznych UE” do lipca 2009 r. w bliskiej współpracy z państwami członkowskimi oraz Sekretariatem Rady; plan ten stosowany będzie w 27 państwach członkowskich i w negocjacjach z krajami trzecimi wraz ze zbiorem skutecznych instrumentów nadzoru;
6. wzywa Radę i Komisję, aby systematycznie uwzględniały kwestie równouprawnienia oraz wzmocnienia pozycji kobiet w dialogu politycznym i debatach na temat strategii politycznych pomiędzy UE a krajami partnerskimi;
7. zwraca się do delegacji Parlamentu Europejskiego z wnioskiem o zajęcie się kwestiami dotyczącymi równouprawnienia oraz wzmocnienia pozycji kobiet w relacjach z parlamentami krajów trzecich; podkreśla znaczenie udzielania wsparcia i pomocy parlamentom krajowym krajów trzecich, mając na uwadze wzmocnienie ich zdolności do wprowadzenia perspektywy płci do prac legislacyjnych;
8. podkreśla znaczenie organizacji społeczeństwa obywatelskiego w kwestii wzmacniania pozycji kobiet; wzywa Komisję do zapewnienia im właściwego wsparcia finansowego oraz do wspierania uczestnictwa kobiecych organizacji pozarządowych w procesach dialogu politycznego z krajami partnerskimi, a także w negocjacjach pokojowych na świecie;
9. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania spójności w podejściu do polityki związanej z tematyką płci i zwiększenia uprawnień kobiet; domaga się zebrania istniejących już różnych ram politycznych w tej dziedzinie w porozumienie UE w sprawie płci obejmujące zarówno politykę wewnętrzną, jak i zewnętrzną;
10. zachęca do regularnego organizowania konferencji w celu omawiania kwestii odnoszących się do równych szans dla kobiet i mężczyzn przy udziale delegacji z parlamentów krajowych złożonych z kobiet i mężczyzn, a także w celu opracowania wspólnych strategii wdrażania projektów odnoszących się do tej kwestii;
11. zwraca się do Komisji o bardziej spójne i systematyczne zajęcie się kwestią braku równouprawnienia i nadanie jej priorytetu w programowaniu i wdrażaniu instrumentów pomocy wewnętrznej, zwłaszcza pod względem wspierania reform sektora bezpieczeństwa; nalega na uwzględnianie w krajowych dokumentach strategicznych celów, działań i środków związanych z problematyką płci oraz do lepszego zajmowania się kwestiami płci za pośrednictwem tych dokumentów; podkreśla potrzebę całościowego podejścia do stosowania instrumentów pomocy zewnętrznej, łącznie z instrumentem pomocy przedakcesyjnej, instrumentem europejskiej polityki sąsiedztwa, europejskim instrumentem na rzecz wspierania demokracji i praw człowieka, instrumentem stabilności oraz programami tematycznymi, takimi jak program „Inwestowanie w ludzi” w celu optymalnej realizacji celów równouprawnienia i wzmocnienia pozycji kobiet;

Czwartek, 7 maja 2009 r.

12. uważa, że środki przeznaczone na służbę zdrowia, a co za tym idzie na zdrowie dziewczynek i kobiet, są niewystarczające w kontekście zobowiązań UE w zakresie polityki rozwoju; podkreśla konieczność przeznaczenia na programy zdrowia kobiet dodatkowych środków finansowych w ramach instrumentów pomocy zewnętrznej; wskazuje na fakt, że według specjalnego sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego w sprawie wsparcia udzielanego przez Komisję Europejską na rozwój służby zdrowia w Afryce Subsaharyjskiej, opublikowanego w styczniu 2009 r., środki przypisanych w budżecie WE na wspieranie służby zdrowia, przeznaczony na służbę zdrowia w tym regionie nie wzrósł od 2000 r., podczas gdy tabela podsumowująca postępy w zakresie realizacji Milenijnych Celów Rozwoju z 2007 r. nadal stwierdza wysoki wskaźnik umieralności matek w Afryce Subsaharyjskiej;

13. wskazuje, że skuteczne uwzględnienie problematyki równouprawnienia w polityce wymaga wzmocnionej koordynacji pomiędzy darczyńcami a stronami, mechanizmów odpowiedzialności oraz aktywniejszego udziału rządów krajowych w procesie rozwoju; podkreśla w tym kontekście wartość dodaną partnerstwa KE/NZ na rzecz równouprawnienia z myślą o rozwoju i pokoju oraz inicjatyw budżetowych uwzględniających problematykę równouprawnienia; z zadowoleniem przyjmuje stworzenie grupy zadaniowej ds. kobiet, pokoju i bezpieczeństwa, przewidziane w wyżej wymienionym kompleksowym podejściu do wdrożenia rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ S/RES/1325 (2000) i S/RES/1820 (2008) przez UE;

14. ponownie podkreśla potrzebę skoncentrowania się nie tylko na kobietach, ale także na relacjach między mężczyznami i kobietami wynikających z ról płci, które są źródłem braku równouprawnienia i pogłębiają to zjawisko; jest przekonany, że w związku z tym w projektach należy uwzględnić zarówno mężczyzn, jak i kobiety;

15. podkreśla, że UE powinna zwrócić szczególną uwagę na potrzeby kobiet najsłabszych i społecznie zmarginalizowanych, a zwłaszcza kobiet upośledzonych, uchodźczyń lub przedstawicielek grup mniejszościowych;

16. wzywa Komisję do dalszego opracowywania procedur, punktów odniesienia i wskaźników w celu zagwarantowania, że w prowadzonej przez nią polityce zewnętrznej realizuje ona swe zobowiązania pod względem równouprawnienia;

17. jest zdania, że Europejski Instytut ds. Równouprawnienia, założony w 2006 r., powinien rozpocząć działalność jak najszybciej, a jego mandat powinien zostać rozszerzony na politykę zewnętrzną;

18. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wdrożenia brukselskiego wezwania do działania w sprawie przemocy seksualnej w sytuacjach konfliktów i po ich zakończeniu;

19. wzywa Komisję i państwa członkowskie do podjęcia działań mających na celu zapobieganie handlowi ludźmi oraz zwalczanie tego zjawiska;

20. podkreśla, że gwałt oraz przemoc seksualną stosuje się jako broń w czasie wojny; podkreśla, że powinny one podlegać karze jako zbrodnie wojenne oraz zbrodnie przeciwko ludzkości; domaga się większej liczby programów wsparcia dla ofiar tych zbrodni;

21. podkreśla potrzebę wykorzystania partnerstwa UE z ONZ, światowego doświadczenia tej organizacji w pogłębianiu równouprawnienia i wzmacnianiu pozycji kobiet, mając na uwadze poprawę skuteczności oraz skutki polityki UE i udzielanej przez nią pomocy, a także zapewnienie spójności wsparcia zewnętrznego dla krajów partnerskich w celu realizacji ich zobowiązań;

#### **Uwzględnianie problematyki płci w procesie decyzyjnym w UE**

22. jest zdania, że aktualna liczba osób zajmująca się kwestiami płci w Radzie i Komisji jest niewystarczająca; wzywa te instytucje do skierowania większej liczby personelu do struktur odpowiedzialnych za działania zewnętrzne UE z zadaniem zajęcia się konkretnie kwestiami równouprawnienia oraz wzmocnienia pozycji kobiet;

23. odnotowuje stały brak kobiet na wysokich stanowiskach w Radzie i Komisji i domaga się wzmoczonych działań zwłaszcza w kierunku podwyższenia liczby kobiet wśród szefów delegacji UE i jej specjalnych przedstawicieli; podkreśla, że w przyszłości służby działań zewnętrznych powinny charakteryzować się lepszą równowagą między liczbą kobiet i mężczyzn, zwłaszcza na wysokich stanowiskach, powinno się w nich również znaleźć więcej osób odpowiedzialnych za kwestie płci;

Czwartek, 7 maja 2009 r.

24. wzywa państwa członkowskie do włączenia większej liczby kobiet do misji i operacji prowadzonych w ramach EPBiO, domaga się również większego zaangażowania kobiet we wszystkie etapy ich planowania i wdrażania na wszystkich szczeblach; podkreśla konieczność włączenia wiedzy na temat płci w proces planowania misji lub operacji od samego początku, podkreśla również znaczenie systematycznego i solidnego szkolenia w kwestii płci przed oddelegowaniem personelu na misje lub operacje;

25. zwraca uwagę, że czyni się ostatnio wiele wysiłków w kierunku włączenia kwestii płci do kultury EPBiO, między innymi poprzez stworzenie ilościowego wymiaru uwzględniania problematyki równouprawnienia w polityce w ramach EPBiO (np. poprzez kwestionariusze, opracowywanie list kontrolnych, liczenie mężczyzn i kobiet zaangażowanych w działania EPBiO itp.); podkreśla jednakże potrzebę stworzenia jakościowych ram pojęciowych pomagających w zrozumieniu kontekstu społeczno-ekonomicznego tam, gdzie rozmieszczane są misje EPBiO (czyli na obszarach konfliktu) oraz problematyki równouprawnienia podczas wdrażania działań i programów;

26. z zadowoleniem przyjmuje powołanie, zgodnie ze wspomnianymi wnioskami Rady z listopada 2006 r., doradcy ds. płci przy prawie wszystkich misjach EPBiO; podkreśla jednak, że pracy takich doradców może szkodzić brak konkretnej polityki UE w kwestii płci – w szczególności ze względu na brak wiedzy w zakresie problematyki płci lub niechęć do uwzględnienia wagi tej problematyki – oraz brak linii budżetowych poświęconych problematyce płci w finansowaniu misji EPBiO;

27. wyraża uznanie dla inicjatyw zapewnienia personelowi udającemu się na misje w ramach EPBiO i zatrudnionemu w odnośnych kwaterach głównych szkoleń w zakresie kwestii płci, a także dla znacznych wysiłków podjętych przez Komisję w celu przeszkolenia personelu, zwłaszcza w obrębie delegacji; ponownie podkreśla, że każdy pracownik na każdym etapie planowania, programowania i wdrażania polityki zewnętrznej UE powinien zostać właściwie przeszkolony; zwraca się do Komisji i państw członkowskich z prośbą o dopilnowanie, aby obowiązkowym szkoleniem zostali objęci wszyscy pracownicy udający się na misje i w delegacje, w tym przedstawiciele kierownictwa, a także aby otrzymali oni wskazówki dotyczące kwestii płci oraz wzmocnienia pozycji kobiet;

28. wyraża przekonanie, że podczas planowania misji w ramach EPBiO należy wziąć pod uwagę zaangażowanie lokalnych organizacji kobiet w proces pokojowy, aby wykorzystać swoisty wkład, jaki mogą one wnieść oraz uznać szczególny sposób, w jaki kobiety są dotknięte przez konflikt;

29. podkreśla, że obecnie parytety są niezbędnym środkiem zapewniającym równouprawnienie podczas misji pokojowych i bezpieczeństwa, a także środkiem w podejmowaniu decyzji w ramach krajowych i międzynarodowych programów odbudowy i gwarantującym polityczną obecność kobiet przy stole negocyjnym;

30. podkreśla znaczenie planowania budżetu z uwzględnieniem kwestii płci; zwraca uwagę, że kwestie płci powinny być opracowywane jako kwestia tematyczna w dużych instrumentach pomocy zewnętrznej oraz że na kwestie płci należy przeznaczyć specjalne środki, powinno się również określić punkty odniesienia w celu sprawdzenia skuteczności wykorzystania przyznanych funduszy;

\*

\* \*

31. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządów i parlamentom państw członkowskich.

---